

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก 1. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง 2. เพื่อประเมินผลรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง คณะผู้วิจัยดำเนินการเป็น 3 ตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง ได้แก่ ผู้จัดการโปรแกรมทัวร์นำเที่ยว นักวิชาการ และมัคคุเทศน์ท้องถิ่น

2. การศึกษาความต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง ได้แก่ ผู้จัดการโปรแกรมทัวร์นำเที่ยว นักวิชาการ และมัคคุเทศน์ท้องถิ่น ได้ข้อมูลได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้บริหารจัดการจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชรเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนพระร่วงในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและพัฒนาผลิตภัณฑ์บริการประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้ ผลจากการสัมภาษณ์พบว่าแนวคิดสำคัญในการบริหารจัดการน้ำพุร้อนพระร่วง คือ การให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการพักผ่อนหย่อนใจให้แก่ประชาชนโดยส่งเสริมให้

มีกิจกรรมที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากการสัมภาษณ์พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร มีเป้าหมายการพัฒนาน้ำพุร้อนพระร่วงเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดกำแพงเพชร ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว และประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น มีการจัดโครงการต่างๆ ในบริเวณน้ำพุร้อนพระร่วง เช่นกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับคนในชุมชน อีกทั้งส่งเสริมให้คนในชุมชนและผู้สูงอายุในชุมชนได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานและมีอาชีพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนพระร่วงโดยบุคลากรที่ดูแลภายในบ่อน้ำพุร้อนพระร่วง อีกทั้งส่งเสริมให้เอกชนเปิดธุรกิจเชิงสุขภาพบริการนวดแผนไทยโดยผู้สูงอายุ

2. การศึกษารูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองรอง จำนวน 800 คน ได้ข้อมูล ซึ่งนำเสนอข้อมูลเป็น 4 ตอน สรุปได้ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย จำนวน 749 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 และ ผู้หญิง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 61-65 ปี จำนวน 586 คนคิดเป็นร้อยละ 73.2 มากกว่า 65 ปีขึ้นไป จำนวน 146 คนคิดเป็นร้อยละ 18.2 อายุ 56-60 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และอายุน้อยกว่า 50-55 ปีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ตามลำดับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สมรส จำนวน 429 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 หย่าร้าง/หม้าย จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 โสด จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ ข้อมูลโรคประจำตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว จำนวน 639 คน คิดเป็นร้อยละ 79.9 และอีกส่วนคือไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ข้อมูลระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 627 คน คิดเป็นร้อยละ 78.4 ปริญญาตรี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 ปริญญาโท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ปริญญาเอก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 451 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 พนักงานบริษัท จำนวน 145 คนคิดเป็นร้อยละ 18.1 ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 94 คนคิดเป็นร้อยละ 11.8 เกษตรกร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 พ่อบ้าน-แม่บ้าน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ ข้อมูลรายได้ต่อเดือนในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท จำนวน 754 คน คิดเป็นร้อยละ 94.2 ไม่มีรายได้ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ แหล่งที่มาของรายได้ต่อเดือนในปัจจุบันมาจาก เงินบำนาญ/สวัสดิการ จำนวน 619 คน คิดเป็นร้อยละ 77.4 ลูกหลานส่งให้ใช้ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 เงินออมรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 56 คนคิดเป็นร้อยละ 7.0 การทำงาน/ทำธุรกิจ

จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ตามลำดับ ข้อมูลประเภทอาหารที่รับประทานระหว่างการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม อาหารทั่วไป จำนวน 684 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 อาหารเจ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 อาหารมังสวิรัต จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เมืองรองพบว่า ข้อมูลการเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เคยเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวช่วงเวลาการเดินทางท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 775 คน คิดเป็นร้อยละ 96.9 วันจันทร์-ศุกร์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 วันหยุดนักขัตฤกษ์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ ข้อมูลฤดูกาลที่เดินทางท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามไม่เจาะจงว่าเป็นฤดูใด/เที่ยวได้ทุกฤดู จำนวน 781 คน คิดเป็นร้อยละ 97.6 ชอบเที่ยวฤดูร้อน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ชอบเที่ยวฤดูหนาว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ ผู้เดินทางมาท่องเที่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม คือเดินทางส่วนตัว จำนวน 729 คน คิดเป็นร้อยละ 91.1 บุตรหลาน/ญาติ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ธุรกิจการค้า จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ ข้อมูลเวลากับการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองรองในแต่ละครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม 1 วัน จำนวน 752 คน คิดเป็นร้อยละ 94.0 2 วัน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 มากกว่า 3 วันขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ .5 ตามลำดับ ข้อมูลแหล่งข้อมูลที่นิยมใช้ค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ แอปพลิเคชัน มือถือ จำนวน 740 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 ญาติ/เพื่อน/คนรู้จัก จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 เว็บไซต์/youtube จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 วิทยุ/โทรทัศน์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 นิตยสาร/แผ่นพับใบปลิว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ .9 ตามลำดับ พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งของผู้ตอบแบบสอบถามคือ รถยนต์ส่วนตัว ที่พักที่นิยมใช้บริการในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ บ้านพัก แรมในชนบท/โฮมสเตย์ชุมชน ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการเดินทางในการท่องเที่ยวเมืองรองแต่ละครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ 1,001 – 2,000 บาท วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพื่อพักผ่อนและฟื้นฟูสุขภาพ ร่างกาย/จิตใจ ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ชอบมากที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามคือวิ่งเพื่อสุขภาพ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมาคือ การฝึกปฏิบัติสมาธิแนวพุทธศาสนา จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และ ทัวร์ฝึกสมาธิและบำเพ็ญภาวนา จำนวน 75 คนคิดเป็นร้อยละ 9.37 ข้อมูลจังหวัดที่ไปเที่ยวบ่อยที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่จังหวัดเชียงราย จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และจังหวัดแม่ฮ่องสอน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 ข้อมูลพื้นที่เมืองรองจังหวัดที่ไปเที่ยวแล้วประทับใจที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามคือจังหวัด

เสียงราย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 รองลงมาคือจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 ตามลำดับ

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้าน**ความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อรายการที่ 2. เส้นทางคมนาคมในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว สะดวก และปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้าน**ผลิตภัณฑ์** การท่องเที่ยวและบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง**การคมนาคม** ขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้าน**สิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรม** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อรายการที่ 16. มีการจัดทำประกันกลุ่มที่ครอบคลุมการประกันสุขภาพและประกันอุบัติเหตุระหว่างการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้าน**รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อรายการที่ 24. จัดโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพที่หลากหลายบรรจุไว้ในโปรแกรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้าน**บุคลากรสุขภาพ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อรายการที่ 30. บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง ซึ่งดำเนินการศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การยกร่างรายละเอียดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง สรุปผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ร่างรูปแบบ รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองโดยในการสร้างรูปแบบได้ประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายเมืองรองมาสู่การปฏิบัติ ผนวกกับการใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบไปด้วย ทฤษฎีทางชีววิทยา ทฤษฎีเชิงจิตวิทยาสังคม และทฤษฎีทางสังคมวิทยาร่วมด้วยทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) เพราะทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้สูงอายุที่มีบุคลิกภาพกระฉับกระเฉงมีกิจกรรมปฏิบัติอยู่เป็นประจำ หรือมีภารกิจอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้มีความพึงพอใจในชีวิตและมีการปรับตัวได้ดีกว่าผู้สูงอายุที่ไม่มีกิจกรรมหรือบทบาทหน้าที่ภารกิจใด ๆ และยังถือว่าเป็นการเสริมกำลังใจที่ดีในการดำรงชีวิตและทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่ามีคุณค่าในตนเอง ซึ่งรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองผ่านชุดกิจกรรมทั้ง 4 ชุดกิจกรรม และคู่มือการใช้และประเมินผลกิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่ 2 น้ำพุร้อนบำบัด

กิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติธรรมนำชีวิต

กิจกรรมที่ 4 One Day Trip ในเมืองรอง

จากผลการประยุกต์ใช้ทฤษฎีผู้สูงอายุ ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) ทฤษฎีต่อเนื่อง (Continuity Theory) ผนวกกับการศึกษาและวิเคราะห์บริบทรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองโดยละเอียดแล้ว ผู้วิจัยสรุปได้เป็นโมเดล ดังนี้

ส่วนที่ 2 ประเมินความถูกต้องและเหมาะสมโดยรวมของร่างรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความถูกต้องและความเหมาะสมเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และ 4.30ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าร่างรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองมีความถูกต้องและเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริงตามผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุ สურกุล เจนอบรม. 2532 : 19-22) ที่กล่าวว่าผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย (Physiological Changes) การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของผู้สูงอายุที่สำคัญคือ อวัยวะและระบบการทำงานต่างๆ ของร่างกายจะเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพความเสื่อม ดังนั้นจึงมีความต้องการด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าปกติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของราณี อิศัยกุล และคณะ (2552) โดยศึกษาสภาพการท่องเที่ยวผู้สูงอายุต่างประเทศในประเทศไทย วิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุจากทวีปยุโรป และวิเคราะห์แรงจูงใจในการท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุจากทวีปยุโรปต่อองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวในด้านที่พัก การคมนาคม แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และสาธารณูปโภค ที่กล่าวว่าองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสูงอายุจากยุโรปมีความพึงพอใจต่อการบริการของประเทศไทย คือ ความปลอดภัย

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของราณี อิศัยกุล และคณะ (2552) โดยศึกษาสภาพการท่องเที่ยวผู้สูงอายุต่างประเทศในประเทศไทย วิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุจากทวีปยุโรป และวิเคราะห์แรงจูงใจในการท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุจากทวีปยุโรปต่อองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวในด้านที่พัก การคมนาคม แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และสาธารณูปโภค ที่กล่าวว่าองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสูงอายุจากยุโรปมีความพึงพอใจต่อการบริการของประเทศไทย คือ ความปลอดภัย ที่ตั้งของที่พัก แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ราคาของที่พัก ความหลากหลายและความเหมาะสมของอาหารและเครื่องดื่ม ความสะอาดในการเดินทางเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวกทางการแพทย์ การอำนวยความสะดวกในพิธีการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากรโครงสร้างพื้นฐาน คุณภาพการบริการของตัวแทนท่องเที่ยว คุณภาพการบริการของผู้นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ อุปกรณ์ช่วยเหลือผู้สูงอายุในโรงแรม เทศกาล และงานประเพณี กิจกรรมการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองการคมนาคม

ขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริภรณ์ ภิญโญชูโต (2550, หน้า 117-118) ศึกษารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิง สุขภาพโดยความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นและชุมชนบ้านช่วงบุก ตำบลห้วยไร่ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ กล่าวว่า ท้องถิ่น มีการสร้างพันธมิตรการท่องเที่ยวโดยการประสานเชื่อมโยงเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรต่าง ๆ และประสานเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ ผลการทดลองรูปแบบพบว่า นักท่องเที่ยว ชาวบ้านและองค์กรท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของวาริษฐ์ มัชยมบุรุษ (2554, หน้า 189-193) ศึกษาแนวทางการพัฒนา เส้นทางการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กรณีศึกษาพื้นที่รอบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เกาะ จังหวัดลำปางที่มีผลการศึกษาด้านศักยภาพการท่องเที่ยวมีศักยภาพเพียงพอในการรองรับ นักท่องเที่ยว มีการทำการเชื่อมโยงเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวในระดับหนึ่งเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถ เดินทางท่องเที่ยว ได้อย่างคุ้มค่า มีพิพิธภัณฑ การจัดการธรรมชาติและบรรยายได้อย่างลงตัว การ จำหน่ายของที่ระลึก สวนพฤกษศาสตร์ สนามกอล์ฟ ถนนเชื่อมต่อระหว่างเส้นทาง

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อรายการที่ 16. มีการจัดทำประกัน กลุ่มที่ครอบคลุมการประกันสุขภาพและประกันอุบัติเหตุระหว่างการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวานิสสา ตโนภาส และกองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์ (2554, หน้า 10) ได้ศึกษาพื้นที่ ใช้สอยและ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อรีสอร์ทสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาความต้องการของ ผู้สูงอายุต่อ พื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวก ภายในรีสอร์ทสำหรับผู้สูงอายุ โดยเก็บข้อมูล ผู้สูงอายุใน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน ด้วยแบบสอบถาม พบว่า ผู้สูงอายุมีความ ต้องการพื้นที่ ใช้สอยส่วนพื้นที่สวนเพื่อการบำบัดหรือสวนสุขภาพ พื้นที่สำหรับสวดมนต์ไหว้พระหรือนั่งสมาธิ พื้นที่สำหรับปฐมพยาบาล พื้นที่สำหรับนวดแผนโบราณ พื้นที่สำหรับซื้อของใช้และของ รับประทานเล่นและพื้นที่สำหรับกายภาพบำบัดในระดับมากตามลำดับ และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ปุ่มเรียกฉุกเฉินในห้องพัก พื้นผิวสัมผัสที่ไม่ลื่น ราวจับในห้องน้ำและราวจับบริเวณทางเดิน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองด้าน รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อรายการที่ 24. จัด โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพที่หลากหลายบรรจุไว้ในโปรแกรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด

สอดคล้องกับงานวิจัยของราณี อิศัยกุลและชัชพล ทรงสุนทรวง (2552, หน้า บ-ป) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวผู้สูงอายุจากทวีปยุโรปสู่ประเทศไทยงานวิจัยนี้ใช้การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยเก็บจากนักท่องเที่ยวชาวยุโรปที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ผลการสำรวจจากแบบสอบถามจำนวน 430 ชุด พบว่า สภาพการท่องเที่ยวผู้สูงอายุต่างประเทศ ในประเทศไทยมีส่วนการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และมีอัตรา การเจริญเติบโตจากปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2550) ด้านความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุต่อองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวโดยภาพรวมมี 3 ปัจจัย ที่มีความสำคัญ คือ ความปลอดภัยของเมืองท่องเที่ยว สถานที่ตั้งของที่พักร และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง ที่ได้จัดทำขึ้นนั้นผู้ที่จัดโปรแกรมพาผู้สูงอายุท่องเที่ยวในจังหวัดเมืองรองสามารถนำไปใช้ได้ โดยเลือกโปรแกรมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

1.2 ผู้นำชุมชน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (อผส.) ประธานชมรมผู้สูงอายุ สามารถนำรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง สามารถประยุกต์ใช้ได้กับผู้สูงอายุในพื้นที่ความรับผิดชอบได้ แต่ต้องเลือกเทคนิควิธีการให้มีความเหมาะสมตามบริบทพื้นที่ของตนเองและคุณลักษณะของผู้สูงอายุ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทดลองรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองเพื่อให้ผู้สูงอายุมีกำลังในการดำเนินชีวิตและท่องเที่ยวต่อไปได้อย่างมีความสุข

2.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุตามนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองที่มีบริบทของพื้นที่ต่างกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง และผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชนบทซึ่งมีวิถีในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน การเลือกกิจกรรมหรือรูปแบบการท่องเที่ยวย่อมมีความต่างกัน